

Bruxelles, den 17.4.2024
COM(2024) 171 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om anvendelsen af Rådets forordning (EF) nr. 1005/2008 om en EF-ordning, der skal forebygge, afværge og standse ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om anvendelsen af Rådets forordning (EF) nr. 1005/2008 om en EF-ordning, der skal forebygge, afværge og standse ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET	1
1. Indledning	2
2. Fremskridt siden rapporten fra 2020	3
a) Gennemførelsen af foranstaltninger til bekæmpelse af IUU-fiskeri i EU.....	3
i) Ændring af retsgrundlaget — fiskerikontrolordningen er revideret, og IUU-forordningen er ændret	3
ii) Afskrækkende sanktioner	5
iii) Gennemførelsen af EU's fangstatteringsordning	5
iv) Statsborgere, der udøver/støtter IUU-fiskeri	6
v) Gensidig bistand.....	7
vi) Liste over IUU-fartøjer.....	7
b) International ramme for samarbejdet om bekæmpelsen af IUU-fiskeri	7
i) Det bilaterale samarbejde med tredjelande.....	8
ii) Det regionale og multilaterale samarbejde	10
c) Samarbejdet med interessenter	11
3. De vigtigste udfordringer i forbindelse med gennemførelsen af IUU-forordningen	11
a) Inden for EU	11
b) Uden for EU.....	12
4. Konklusion	13

1. Indledning

Denne rapport, der udfærdiges med regelmæssige mellemrum, har til formål at holde Europa-Parlamentet og Rådet ajour om de vigtigste resultater af anvendelsen af Rådets forordning (EF) nr. 1005/2008 om en EF-ordning, der skal forebygge, afværge og standse ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU-forordningen)¹. Den opfylder rapporteringskravet i IUU-forordningens artikel 55, stk. 2, og er baseret på medlemsstaternes indberetninger i henhold til artikel 55, stk. 1², Kommissionens egne observationer og dens vurdering af alle de relevante oplysninger, der er indhentet siden 2020³.

I de 14 år, der er gået siden IUU-forordningens ikrafttræden, er EU blevet anerkendt verden over som en vigtig aktør i bekæmpelsen af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU-fiskeri). Der anvendes en **nultolerancetilgang**⁴ til **IUU-fiskeri**, både inden for rammerne af den kontrolordning, der finder anvendelse i henhold til den fælles fiskeripolitik, og EU's ajourførte dagsorden for international havforvaltning⁵. IUU-forordningen bidrager til bestræbelserne på at standse IUU-fiskeri i overensstemmelse med EU's tilsagn om mål nr. 14 i 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling⁶.

IUU-forordningen er baseret på to søjler: i) **fangstatteringsordningen**, der anvender sporbarhed til at forhindre, at fiskevarer, der stammer fra IUU-fiskeri, kommer ind på EU-markedet, og ii) det **bilaterale samarbejde med tredjelande**, der styrker fiskeriforvaltningen i disse tredjelande og hjælper dem med at opfylde deres regionale og internationale forpligtelser mere effektivt.

EU's tilgang til at forebygge, afværge og standse IUU-fiskeri er forankret i den internationale fiskerilovgivning og bygger ud over IUU-forordningen på kontrolforordningen⁷, forordningen om en bæredygtig forvaltning af eksterne flåder⁸ og gennemførelsen i EU-retten af foranstaltninger, der er fastsat af regionale fiskeriforvaltningsorganisationer (RFFO'er).

Denne rapport beskriver de vigtigste aktiviteter i perioden 2020-2023, der har bidraget til at nå målene for EU's politik om at forebygge, afværge og standse IUU-fiskeri. Disse omfatter lovgivningsmæssige ændringer i perioden, bestræbelserne på at styrke de tilgængelige værktøjer og samarbejdet med vigtige interessenter. Endelig peges der på de vigtigste udfordringer i forbindelse med gennemførelsen af IUU-forordningen.

¹ EUT L 286 af 29.10.2008, s. 1.

² Oplysninger fra medlemsstaterne, der dækker perioderne 2018-2019 og 2020-2021.

³ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af Rådets forordning (EF) nr. 1005/2008 om en EF-ordning, der skal forebygge, afværge og standse ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU-fiskeri) (IUU-forordningen) (COM(2020) 772 af 9. december 2020 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0772>).

⁴ Den europæiske grønne pagt (COM(2019) 640 af 11. december 2019), EU's biodiversitetsstrategi for 2030 (COM(2020) 380 af 20. maj 2020), jord til bord-strategien for et fair, sundt og miljøvenligt fødevarsystem (COM(2020) 381 af 20. maj 2020).

⁵ Med kurs mod en bæredygtig blå planet — Fælles meddelelse om EU's internationale dagsorden for international havforvaltning (JOINT(2022) 28 final).

⁶ https://sdgs.un.org/goals/goal14#targets_and_indicators.

⁷ OJ L 343 af 22.12.2009, s. 1.

⁸ EUT L 347 af 28.12.2017, s. 81.

2. Fremskridt siden rapporten fra 2020

I rapporten fra 2020 blev det bebudet, at der ville blive gjort en yderligere indsats for at modernisere IUU-forordningen og gøre den mere effektiv, navnlig ved at **digitalisere** den tidligere papirbaserede **fangstatteringsordning**. Rapporten understregede behovet for at **opretholde samarbejdet med tredjelande** og støtte deres tilsagn om at bekæmpe IUU-fiskeri. I dette kapitel beskrives de fremskridt, der er gjort på begge områder.

Desuden indeholder dette kapitel en beskrivelse af det arbejde, der er gjort for at gennemføre de anbefalinger, som Den Europæiske Revisionsret har fremsat i forbindelse med sin revision i 2022 af EU's foranstaltninger til bekæmpelse af ulovligt fiskeri ("Revisionsrettens særberetning"). Revisionsrettens særberetning indeholder anbefalinger vedrørende medlemsstaternes sanktioner for ulovligt fiskeri og vedrørende de kontrolsystemer, de har indført for at forebygge import af ulovlige fiskevarer til EU.

a) Gennemførelsen af foranstaltninger til bekæmpelse af IUU-fiskeri i EU

i) Ændring af retsgrundlaget — fiskerikontrolordningen er revideret, og IUU-forordningen er ændret

Arbejdet med at revidere EU's fiskerikontrolordning blev afsluttet med et vellykket resultat ved udgangen af 2023⁹. De nye regler har skabt en mere **effektiv og harmoniseret fiskerikontrolordning** og har moderniseret kontrollen med fiskeriaktiviteterne for såvel EU-fartøjer som andre fartøjer, der fisker i EU-farvande.

I forbindelse med revisionen blev der med målrettede ændringer af IUU-forordningen fastsat en retlig forpligtelse til at anvende digitale værktøjer til implementering af fangstatteringsordningen, ligesom importkontrollen blev skærpet ved at forbedre sporbarheden af varer, der importeres til EU.

Gennemførelse og sanktioner

Revisionen af EU's fiskerikontrolordning bidrager væsentligt til at harmonisere håndhævelsen¹⁰. Håndhævelsesbestemmelserne i IUU-forordningen blev revideret sideløbende med revisionen af kontrolforordningen, og de omfatter nu bestemmelser om **minimumsbeløbet for administrative sanktioner** eller standardsatser for visse alvorlige overtrædelser af den fælles fiskeripolitikens regler. Desuden førte de reviderede regler til en udvidelse af **listen over alvorlige overtrædelser**, ligesom der blev indført bestemmelser om overtrædelser, der under alle omstændigheder blev betragtet som alvorlige. IUU-forordningens kapitel IX blev derfor ændret for at sikre overensstemmelse med de nye håndhævelsesbestemmelser i kontrolforordningen.

Obligatorisk anvendelse af digitale værktøjer og øget sporbarhed

Med de ændringer af IUU-forordningen, der blev vedtaget i forbindelse med revisionen af fiskerikontrolordningen, blev der indført retlige bestemmelser, der gør det obligatorisk at **anvende** IT-systemet CATCH ved gennemførelsen af EU's fangstatteringsordning.

⁹ EUT L, 2023/2842, 20.12.2023, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202302842.

¹⁰ Artikel 41-44 i IUU-forordningen.

Importører i EU og medlemsstaternes myndigheder vil skulle anvende CATCH fra den 10. januar 2026, hvilket giver tid til IT-udvikling, uddannelse, udbredelse og afprøvning.

CATCH er et EU-dækkende IT-system, der fungerer i realtid, og som gør det muligt at forvalte alle oplysninger, data og dokumenter centralt. Det har til formål at **forbedre effektiviteten af EU's fangstatteringsordning** og vil gøre det muligt at indsende fangstatter og dokumenter, der ledsager fiskevarer, der importeres til EU, elektronisk. Dette vil føre til en harmonisering af ordningen og forbedre importkontrollen.

I forbindelse med ændringen af IUU-forordningen blev der også foretaget ændringer af indholdet af fangstattesten og ledsagedokumenterne. Formålet med ændringerne var at **forbedre sporbarheden og kontrollen af fiskevarer**, der er bestemt til EU-markedet, ved at indsamle yderligere oplysninger, der er nødvendige for på korrekt vis at identificere fiskevarer, de dertil knyttede fiskeriaktiviteter og handelsstrømmene.

En anden vigtig ændring bestod i at udvide kravet om udstedelse af en forarbejdningserklæring til også at omfatte fiskevarer, der er forarbejdet i det land, der også er fiskerfartøjets flagstat. Formålet med dette krav var at styrke sporbarheden af alle partier, der indføres til EU, og sikre, at forvaltningen af mængder i CATCH fungerer korrekt.

Kommissionen har også fået beføjelse til at udarbejde afledt ret med henblik på at supplere dokumentationskravene vedrørende sporbarheden af fiskevarer og deres transport til EU-markedet.

Selv om brugen af CATCH kun vil være obligatorisk for EU-operatører og medlemsstaternes myndigheder, vil det også være muligt for tredjelandsoperatører og -myndigheder at oprette, validere og overføre fangstatter og dertil knyttede dokumenter direkte til systemet.

EU's risikostyringskriterier inden for rammerne af fangstatteringsordningen

I henhold til IUU-forordningens artikel 17, stk. 3, som ændret skal alle medlemsstaterne nu anvende EU's risikostyringskriterier ved den verifikation af importen, der foretages i henhold til fangstatteringsordningen. Dette vil sikre en mere konsekvent tilgang til kontrollen af fangstatter ved import, samtidig med at der trækkes på fordelene ved automatisk krydstjek af data i CATCH. Medlemsstaterne havde tidligere mulighed for at vælge nationale risikostyringskriterier, hvilket var til hinder for en harmonisering af importkontrollen.

Yderligere foranstaltninger over for lande, der ikke samarbejder om bekæmpelsen af IUU-fiskeri

En anden ændring af IUU-forordningen vedrører artikel 38 om foranstaltninger, der finder anvendelse på **ikke-samarbejdende tredjelande**, når de er opført på den liste, der opstilles i henhold til IUU-forordningens artikel 33. Ud over at forbyde sådanne lande at eksportere fiskevarer til EU **forhindrer** de nye foranstaltninger fiskerfartøjer, der fører sådanne **listeopførte landes** flag, i at få **adgang til EU-havne**¹¹. Desuden vil **reelle ejere i EU**, der driver eller ejer fiskerfartøjer, der fører sådanne landes flag, nu skulle anmode om at få deres **fartøjer fjernet fra sådanne landes registre**.

¹¹ Bestemmelserne finder anvendelse fra ikrafttrædelsen, dvs. den 9. januar 2024.

ii) Afskrækkende sanktioner

Som opfølgning på Revisionsrettens anbefalinger og undersøgelsen af sanktionssystemer har Kommissionen arbejdet sammen med medlemsstaterne om at opnå en **ensartet og effektiv anvendelse af afskrækkende sanktioner** ved hjælp af løbende kontrol og overvågning. Siden 2022 har Kommissionen iværksat 15 EU-pilotprojekter/andre brevvekslinger¹² med medlemsstaterne vedrørende deres sanktionssystemer. For at rette op på medlemsstaternes mangler kan Kommissionen afhængigt af resultatet af EU-pilotprojekterne blive nødt til at træffe afhjælpende foranstaltninger på et senere tidspunkt for at sikre, at sanktionssystemerne er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning. Disse afhjælpende foranstaltninger kan omfatte handlingsplaner, administrative undersøgelser og/eller traktatbrudssøgsmål.

iii) Gennemførelsen af EU's fangsttasteringsordning

Som et af verdens største markeder for fiskevarer har EU ansvaret for at sikre, at fiskevarer, der stammer fra IUU-fiskeri, ikke kommer ind på dette marked.

Mere end 93 tredjelande har givet Kommissionen meddelelse om, hvilken myndighed der i det pågældende land har beføjelser til at bekræfte rigtigheden af oplysninger i fangsttaster for varer, der eksporteres til EU-markedet (de "kompetente myndigheder"). I 2020-2021 blev der indsendt 400 000 fangsttaster og 59 000 forarbejdningserklæringer til medlemsstaternes kompetente myndigheder med henblik på import¹³. I rapporteringsperioden blev der givet i alt 93 afslag på import til EU-markedet af partier af fiskevarer, der er omfattet af IUU-fangsttasteringsordningen¹⁴.

Revisionsretten har i sin særberetning foretaget en gennemgang af de kontrolordninger, som medlemsstaterne har indført for at hindre import af ulovlige fiskevarer til EU. Det blev anbefalet Kommissionen at fortsætte **digitaliseringen af fangsttasteringsordningen, arbejde hen imod en ensartet anvendelse af risikoidentifikationskriterier, overvåge anvendelsesområdet for og kvaliteten af medlemsstaternes kontroller og træffe de nødvendige foranstaltninger**. Med de ændringer af IUU-forordningen, der er foretaget, efterkommes anbefalingen om digitalisering og en ensartet anvendelse af risikoidentifikationskriterier.

I perioden 2020-2023 arbejdede Kommissionen sammen med medlemsstaterne om at forbedre CATCH ved at foretage yderligere teknisk udvikling for at afspejle ændringerne af IUU-forordningen. Desuden er **automatiske alarmmeddelelser** baseret på **krydskontrol af data**, udpeget i samarbejde med medlemsstaterne og Det Europæiske Fiskerikontrolagentur (EFCA) som en af flere muligheder, hvoraf flere allerede er blevet udviklet.

De reviderede bestemmelser i IUU-forordningen indeholder en henvisning til **CATCH's interoperabilitet med EU's kvikskrankemiljø på toldområdet**, der blev oprettet ved forordning (EU) 2022/2399¹⁵ for at lette importprocedurerne generelt og importkontrollen af

¹² I overensstemmelse med artikel 96 i kontrolforordningen.

¹³ IUU-forordningens artikel 55, stk. 1.

¹⁴ Oplysninger for 2020-2021 indsendt via den rapport, der skal forlægges hvert andet år i henhold til IUU-forordningens artikel 55. For perioden 2022-2023 er oplysningerne baseret på medlemsstaternes rapporter i henhold til IUU-forordningens artikel 18, stk. 5.

¹⁵ EUT L 317 af 9.12.2022, s. 1.

fiskevarer. Kommissionen har sikret finansiering til dette formål og er i øjeblikket i færd med at kortlægge de tekniske specifikationer for det fremtidige system. Der bør opnås interoperabilitet senest den 10. januar 2028, hvilket vil lette importprocedurerne og kontrollen af fiskevarer på områder, der rækker ud over IUU-politikens anvendelsesområde.

For yderligere at lette medlemsstaternes risikostyring vil Kommissionen gennemgå **EU's risikostyringskriterier**¹⁶, inden de nye bestemmelser træder i kraft, under hensyntagen til CATCH's statistiske karakteristika.

For at hjælpe alle interessenter med at opnå en mere ensartet anvendelse af fangstatteringsordningen har Kommissionen, som drøftet med medlemsstaterne og EFCA, erstattet den brugerhåndbog, der har til formål at bistå EU-operatører og -myndigheder, med en række **ofte stillede spørgsmål (FAQ)**, der er offentliggjort på GD MARE's websted¹⁷.

Med samme mål for øje og ligeledes i samarbejde med EFCA og medlemsstaterne har Kommissionen udarbejdet en vejledning om en **fælles tilgang til den kontrol og verifikation, der skal foretages i henhold til den nuværende fangstatteringsordning**, ligesom den har udarbejdet endnu en vejledning med flere oplysninger om medlemsstaternes fremtidige obligatoriske anvendelse af CATCH¹⁸.

I overensstemmelse med anbefalingen i Revisionsrettens særberetning om at overvåge anvendelsesområdet for og kvaliteten af medlemsstaternes kontroller og verifikationer har Kommissionen revideret det **spørgeskema**, som medlemsstaterne skal udfylde med henblik på de **rapporter om gennemførelsen af IUU-forordningen, de skal forelægge hvert andet år**¹⁹. Kommissionen har desuden foretaget en grundig gennemgang af de oplysninger fra medlemsstaterne²⁰ om gennemførelsen af fangstatteringsordningen, som de har fremlagt i deres seneste rapporter. Kommissionen vil på grundlag af oplysningerne for perioden 2022-2023 overveje de mest hensigtsmæssige opfølgende foranstaltninger.

Ud over at give oplysninger om fangstatteringsordningen har medlemsstaterne også i deres rapporter underrettet Kommissionen om resultaterne af **havneinspektioner** samt tredjelandfiskerfartøjers **direkte landinger** og **omladninger** af fiskevarer²¹. I perioden 2020-2021 var der ca. 6 000 tredjelandfartøjer, der landede fiskevarer i EU-havne, hvoraf 1 004 blev inspiceret af medlemsstaterne.

iv) Statsborgere, der udøver/støtter IUU-fiskeri

Kommissionen har foretaget en grundig analyse af de nationale retlige rammer og håndhævelsesforanstaltninger, der finder anvendelse i medlemsstaterne på **EU-statsborgere, der udøver/støtter IUU-fiskeri**. Analysen viste, at forpligtelserne i IUU-forordningens

¹⁶ Artikel 31 i Kommissionens forordning (EF)1010/2009.

¹⁷ https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/document/download/e1e6fa33-6bcb-4352-837c-9903faef6b6b_en?filename=frequently-asked-questions-iuu-regulation_en.pdf.

¹⁸ https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/document/download/4b92c8f5-9f96-46ec-babc-3bc880ff4ad3_en?filename=FAQ-amendment-IUU-Regulation_en.pdf.

¹⁹ I henhold til IUU-forordningens artikel 55, stk. 1.

²⁰ Denne vurdering omfatter de relevante retlige bestemmelser, vejledninger, standardprocedurer, håndbøger og samarbejdsordninger mellem agenturer, der i øjeblikket finder anvendelse på nationalt plan, og som Kommissionen er bekendt med.

²¹ IUU-forordningens artikel 55, stk. 1.

artikel 39 og 40 ikke var afspejlet på ensartet vis i medlemsstaternes nationale retsorden. I perioden 2017-2021 har medlemsstaterne konstateret 51 tilfælde af EU-statsborgere, der udøvede/støttede IUU-fiskeri, pålagt 47 EU-statsborgere sanktioner og nægtet 79 EU-statsborgere EU-midler eller offentlige midler²². Desuden var der 96 tilfælde, hvor det ved hjælp af gensidig bistand blev konstateret, at EU-statsborgere udøvede/støttede IUU-fiskeri, og 86 tilfælde, hvor medlemsstaterne udvekslede oplysninger med tredjelande om dette emne²³.

v) **Gensidig bistand**

Kommissionen arbejder fortsat tæt sammen med medlemsstaterne om at opdage, forebygge og afværge IUU-fiskeri, bl.a. ved at analysere indberetninger om formodet IUU-fiskeri, der udøves af tredjelandsfartøjer i medlemsstaternes farvande²⁴.

Ordningen med gensidig bistand, der er indført ved IUU-forordningens artikel 51, letter **samarbejdet mellem medlemsstaterne, Kommissionen og tredjelande**. Ordningen bidrager til at sikre, at IUU-fiskeri undersøges og sanktioneres korrekt. Den har gjort det muligt løbende at udveksle oplysninger, navnlig alarmmeddelelser, efterretninger og resultaterne af undersøgelser af formodet IUU-fiskeri. I perioden 2020-2023 sendte Kommissionen 61 alarmmeddelelser til medlemsstater for at anmode om oplysninger, angive mulige risikoområder og give vejledning om kontrol af import. Aktiv brug af ordningen med gensidig bistand har ført til afslag på import af fiskevarer, der stammer fra IUU-fiskeri.

vi) **Liste over IUU-fartøjer**

Hvert år vedtager Kommissionen en ajourført EU-liste over IUU-fartøjer på grundlag af RFFO'ernes lister over sådanne fartøjer²⁵. Kommissionen bidrager også aktivt til RFFO'ernes opførelse af IUU-fartøjer på grundlag af efterretninger, egne undersøgelser og vurderinger.

b) **International ramme for samarbejdet om bekæmpelsen af IUU-fiskeri**

I betragtning af de globale konsekvenser af IUU-fiskeri lægger EU stor vægt på et fortsat samarbejde og engagement i en proaktiv og systematisk indsats fra alle partners side på internationalt, regionalt og nationalt plan. IUU-fiskeri er også en af de udfordringer, der er udpeget i den reviderede EU-strategi for maritim sikkerhed²⁶, der ledsages af en handlingsplan med modforanstaltninger. I rapporteringsperioden fortsatte Kommissionen med at samarbejde aktivt med internationale partnere gennem bilateralt samarbejde med tredjelande inden for rammerne af IUU-dialoger, IUU-arbejdsgrupper og regionale og multilaterale samarbejdsrammer.

²² <https://data.europa.eu/doi/10.2771/353964>.

²³ Ibid.

²⁴ Medlemsstaterne indberettede 1 300 observationer af udenlandske fiskerfartøjer i perioden 2020-2021. Observationer indberettet af tre medlemsstater er udelukket fra dette samlede antal af to specifikke årsager. For en medlemsstats vedkommende blev der indberettet 385 observationer uden angivelse af, om disse berørte tredjelandsfartøjer eller EU-fartøjer. To medlemsstater indberettede observationer, der alene vedrørte fartøjer fra andre medlemsstater. Oplysningerne er baseret på medlemsstaternes rapporter for 2020-2021, som de skal indgive i henhold til IUU-forordningens artikel 55, stk. 1.

²⁵ EUT L 181 af 18.7.2023, s. 16.

²⁶ Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om opdateringen af den europæiske havstrategi og dens handlingsplan "En forbedret EU-strategi for maritim sikkerhed i forbindelse med nye maritime trusler" ["https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023JC0008](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023JC0008)

i) **Det bilaterale samarbejde med tredjelande**

Kommissionen har fortsat samarbejdet med og støttet en række tredjelande med henblik på at opnå en **grundlæggende reform** af deres **fiskerikontrolordninger**. I rapporteringsperioden gennemførte Kommissionen på trods af rejserestriktionerne som følge af covid-19-pandemien mere end 30 besøg på stedet og videokonferencer med tredjelande, der arbejder aktivt sammen med EU inden for rammerne af IUU-forordningen. Derudover blev der i samme periode afholdt 17 møder i IUU-arbejdsgrupper.

Politisk ejerskab over reformer har vist sig at være afgørende for at bringe fiskerikontrolordningerne i overensstemmelse med de internationale og regionale forpligtelser. Generelt har de tredjelande, som Kommissionen samarbejder med, udvist stærk politisk vilje til at bekæmpe IUU-fiskeri og afhjælpe de mangler, der er konstateret i fællesskab. Erfaringen viser, at vedholdende politisk lederskab og vejledning kan give varige resultater med hensyn til overholdelsen af fiskerireglerne.

- **IUU-dialoger**

Dialoger om IUU-fiskeri med tredjelande er en af grundpillerne i IUU-forordningen. Hvorvidt Kommissionen beslutter at indlede en IUU-dialog med et tredjeland, afhænger af en række indikatorer, der lægges til grund for en vurdering af landets overholdelse af dets internationale forpligtelser som flag-, kyst-, havne- og afsætningsstat og dets eksponering for IUU-fiskeri.

Med IUU-forordningen indføres en "**ordning med advarsler ("gult eller rødt kort")**", der giver Kommissionen beføjelse til at underrette tredjelande om *risikoen for at blive identificeret som et ikkesamarbejdende land* i bekæmpelsen af IUU-fiskeri (advarsel om potentiel identifikation eller "gult kort")²⁷. På dette stadie indleder Kommissionen en formel dialog med det land, der har fået et "gult kort", og etablerer et samarbejde på grundlag af en handlingsplan.

Siden udgangen af 2020 har ét land fået sit gule kort ophævet, efter at det har gennemført betydelige reformer af sin fiskerisektor. I samme periode blev der udstedt to gule kort, som førte til en formel dialog for at afhjælpe de konstaterede mangler²⁸.

Hvis et land, der har fået et "gult kort", ikke afhjælper sine mangler, hvilket betyder, at det tilsidesætter sine internationale forpligtelser, *kan Kommissionen identificere det som et ikkesamarbejdende land* i bekæmpelsen af IUU-fiskeri ("rødt kort")²⁹. I modsætning til det "gule kort", som ikke medfører sanktioner, har denne procedure alvorlige konsekvenser, bl.a. handelsforbud. Medlemsstaterne skal nægte import af fiskevarer fra havfiskeri, der er taget af fartøjer, der fører det ikkesamarbejdende lands flag.

Når et land er blevet identificeret, vil Kommissionen foreslå Rådet at opføre det på listen over ikkesamarbejdende tredjelande (såkaldte "listeopførte lande"). Denne "listeopførelse" omfatter foranstaltninger ud over importforbud, bl.a. forbud mod, at EU-operatører køber fiskerfartøjer fra disse lande eller omflager til sådanne lande, forbud mod eksport af EU-

²⁷ IUU-forordningens artikel 32.

²⁸ https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/system/files/2023-11/illegal-fishing-overview-of-existing-procedures-third-countries_en.pdf.

²⁹ IUU-forordningens artikel 31 og 33.

fiskerfartøjer, forbud mod private handelsaftaler med EU-statsborgere og forbud mod fælles fiskeri med EU-fartøjer. Siden foranstaltningerne trådte i kraft den 9. januar 2024, har de omfattet et forbud mod, at fiskerfartøjer fra lande, der er opført på listen, benytter EU-havne, og et forbud mod, at EU-statsborgere ejer, driver eller forvalter fiskerfartøjer, der fører disse landes flag.

Siden udgangen af 2020 er der udstedt to røde kort, og de pågældende lande er opført på Rådets liste over lande, der ikke samarbejder om bekæmpelsen af IUU-fiskeri³⁰.

IUU-dialogprocessen har skabt en ramme for landene til at forbedre deres nationale retlige rammer og bringe dem i overensstemmelse med deres internationale forpligtelser som flag-, kyst-, havne- og afsætningsstater. Desuden har de berørte tredjelande arbejdet på at forbedre deres tilsyns- kontrol- og overvågningssystemer, både med hensyn til fartøjer, der fører deres flag, og udenlandske fartøjer, der fisker i farvande under deres nationale jurisdiktion. Sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, indgår også som led i de reformer, der gennemføres ved hjælp af IUU-dialogerne, og disse har gjort det muligt for tredjelande at håndhæve deres nationale lovgivning og dermed at bekæmpe IUU-fiskeri effektivt.

- **IUU-arbejdsgrupper med tredjelande**

Der er oprettet flere bilaterale IUU-arbejdsgrupper med lande, der driver omfattende fiskeri. De træder sammen mindst en gang om året og udgør en platform for regelmæssig ajourføring om ny udvikling inden for fiskerikontrol, udveksling af bedste praksis og de erfaringer, der er gjort med gennemførelsen af national lovgivning. Arbejdsgrupperne tilvejebringer også ajourførte oplysninger om fangstdokumentationsordninger, RFFO'er samt oplysninger om handelsstrømme.

Kommissionen har siden den seneste rapporteringsperiode videreført sit samarbejde med USA, Japan, Kina, Republikken Korea, Taiwan og Thailand ved hjælp af sådanne arbejdsgrupper.

- **Konsekvenserne af aftalen om Det Forenede Kongeriges udtræden af EU**

Den 1. januar 2021 blev Det Forenede Kongerige et tredjeland i IUU-forordningens forstand. Kommissionen sørgede for, at der i god tid til blev givet meddelelse til de myndigheder i medlemsstaterne, der er kompetente til at validere fangstattester for eksport af fiskevarer til Det Forenede Kongerige, og samarbejdede med de britiske myndigheder for at sikre fortsatte handelsstrømme af fiskevarer til og fra Det Forenede Kongerige. Kommissionen udstedte regelmæssigt vejledninger til medlemsstaterne for at undgå problemer med gennemførelsen.

På grundlag af bestemmelserne i Windsorrammen³¹, der udgør en del af udtrædelsesaftalen³², finder IUU-forordningen også anvendelse på og i Det Forenede Kongerige for så vidt angår Nordirland. For at imødegå de udfordringer, der var opstået i forbindelse med gennemførelsen af protokollen om Nordirland, nåede Kommissionen og Det Forenede Kongerige til politisk enighed om et omfattende sæt fælles løsninger, der har til formål at håndtere de praktiske udfordringer, som borgere og virksomheder i Nordirland står over for,

³⁰ Ibid.

³¹ EUT L 102 af 17.4.2023, s. 87.

³² EUT C 384I af 12.11.2019, s. 1.

og dermed give dem varig sikkerhed og forudsigelighed. Som følge heraf kan fiskevarer flyttes fra Storbritannien til Nordirland med henblik på endeligt forbrug under overholdelse af de nye forenkledede certificerings-, mærknings- og kontrolkrav, der gælder for landbrugsfødevarer i detailledet.

- **Partnerskabsaftaler om bæredygtigt fiskeri**

Ved udgangen af 2023 havde EU indgået 20 partnerskabsaftaler om bæredygtigt fiskeri³³ med partnerlande i Atlanterhavsområdet og området omkring Det Indiske Ocean og Stillehavet, hvoraf 14 indeholdt aktive protokoller, der gav mulighed for fiskeri. **Sektorstøttedelen** af partnerskabsaftalerne om bæredygtigt fiskeri **støtter målene for IUU-politikken** ved hjælp af kapacitetsopbygningsprogrammer og uddannelse og ved at tilskynde til, at der udvikles kontrolordninger, og sikre, at disse fungerer korrekt. Dette har en positiv afsmittende virkning på bekæmpelsen af IUU-fiskeri.

For at sikre sammenhæng i den fælles fiskeripolitikks eksterne dimension foreslår Kommissionen, at enhver partnerskabsaftale om bæredygtigt fiskeri med et tredjeland, som Rådet har opført på en liste i overensstemmelse med IUU-forordningens artikel 38, opsiges.

- ii) **Det regionale og multilaterale samarbejde**

I overensstemmelse med den fælles fiskeripolitikks eksterne dimension spiller EU en afgørende rolle med hensyn til at fremme **RFFO'ers** vedtagelse af foranstaltninger til bekæmpelse af IUU-fiskeri baseret på EU's principper og standarder. Yderst vigtigt i denne forbindelse er EU's indsats for at støtte, ajourføre og håndhæve opførelsen af IUU-fartøjer på de forskellige RFFO'er lister, således at disse lister stemmer overens, og bestemmelser, der fører til sanktionering af statsborgere, der er involveret i IUU-fiskeri. Ved at opføre IUU-fartøjer på alle lister sikres der i sagens natur de facto en entydig global ordning, ved hjælp af hvilken fartøjer forhindres i på ulovlig vis at udnytte forskellige eller ukoordinerede reguleringssystemer, der eksisterer på samme tid.

Med hensyn til gennemførelsen af **FAO-aftalen om havnestatsforanstaltninger (PSMA)** fortsatte Kommissionen med i alle eksterne fiskeriforbindelser aktivt at fremme ratificeringen og gennemførelsen heraf i praksis, herunder ved hjælp af finansiel støtte til FAO. Kommissionen spillede også en aktiv rolle i forhandlingerne om og vedtagelsen af klare **frivillige retningslinjer for omladning** inden for rammerne af FAO. Desuden spillede Kommissionen en afgørende rolle med hensyn til inden for rammerne af **WTO-forhandlingerne om fiskeristøtte** at nå frem til en konklusion om spørgsmålet om at fjerne støtte, der bidrager til IUU-fiskeri, som fastsat i verdensmål 14.6 for bæredygtig udvikling.

I rapporteringsperioden var EU den største donor til FAO's globale kapacitetsudviklingsprogram, som har til formål at hjælpe tredjelande med at gennemføre FAO-aftalen om havnestatsforanstaltninger. **EU ydede også støtte til Afrika og den indopacifiske region for at bidrage til udviklingen og forvaltningen af et bæredygtigt fiskeri.** Dette omfattede støtte til at opbygge deres kapacitet til bekæmpelse af IUU-fiskeri. EU har bl.a. afsat 35 mio. EUR til **ACS-landene i Stillehavet** inden for rammerne af havpartnerskabet mellem EU og Stillehavet, 28 mio. EUR til **regionen omkring Det Indiske**

³³ https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/international/agreements_en.

Ocean inden for rammerne af ECOFISH-programmet og 16,5 mio. EUR til **vestafrikanske lande** inden for rammerne af programmet for forbedret regional fiskeriforvaltning i Vestafrika.

I 2023 tilsluttede EU sig **IUU Fishing Action Alliance Pledge** (tilsagnet fra alliancen for en indsats mod IUU-fiskeri), som udgør endnu en koordineringsplatform for de deltagende partnere, som skal sikre, at bekæmpelsen af IUU-fiskeri forbliver en prioritet på internationalt politisk plan. Tilsagnet afspejler hovedprincipperne i EU's politik og beskriver kort foranstaltninger, som Kommissionen kan gennemføre på grundlag af IUU-forordningen.

c) Samarbejdet med interessenter

For at forbedre koordineringen og gennemførelsen af IUU-forordningen i hele EU afholder Kommissionen regelmæssige tekniske møder med **medlemsstaternes myndigheder**. Disse møder giver mulighed for at udveksle bedste praksis og drøfte de spørgsmål, der er opstået i forbindelse med anvendelsen af fangsttetteringsordningen. Formålet med drøftelserne er at sikre, at CATCH-systemet er brugervenligt og omfatter alle nødvendige funktioner.

Kommissionen har fortsat arbejdet sammen med **Europa-Parlamentet**, herunder ved hjælp af regelmæssige briefinger af PECH-udvalget om igangværende tiltag til bekæmpelse af IUU-fiskeri. Disse udvekslinger bidrager til at sikre ansvarlighed i EU og gennemføres for lukkede døre for at bevare fortroligheden af IUU-dialogerne med tredjelande.

Kommissionen fortsatte også med at samarbejde med ikkestatslige organisationer (**NGO'er**) for at støtte gennemførelsen af IUU-forordningen ved at udveksle oplysninger om tilfælde af IUU-fiskeri og oplysninger af relevans for IUU-dialogerne. Kommissionen samarbejder også med de **rådgivende råd**, der er nedsat i henhold til den fælles fiskeripolitiks bestemmelser, og underretter dem regelmæssigt om det igangværende arbejde med udviklingen af CATCH-systemet og om IUU-dialogerne.

3. De vigtigste udfordringer i forbindelse med gennemførelsen af IUU-forordningen

a) Inden for EU

En af de største udfordringer, som Kommissionen står over for, er at skabe grundlaget for **gennemførelsen i praksis** af den **ændrede IUU-forordning**, navnlig den obligatoriske anvendelse af CATCH-systemet, der forventes at få virkning fra den 10. januar 2026. Arbejdet med at tilpasse CATCH til de nye lovkrav er allerede påbegyndt og skulle være afsluttet længe inden nævnte frist. Dette burde give tid til at uddanne medlemsstaternes og tredjelands kompetente myndigheder, færdiggøre brugerhåndbogen, udpege myndigheder i tredjelande, der er interesserede i at anvende CATCH, og fortsætte arbejdet med interoperabilitet.

For at sikre overensstemmelse med de nye retlige bestemmelser er det nødvendigt at revidere Kommissionens forordning (EF) nr. 1010/2009³⁴. Der bør vedtages nye bestemmelser for at fastsætte regler vedrørende CATCH-systemets funktion.

Desuden har Kommissionen allerede påbegyndt arbejdet med at **forbinde CATCH** med **EU's kvikskrankemiljø på toldområdet**, hvilket forventes afsluttet senest den 10. januar 2028. Sammenkoblingen af disse vil bidrage til yderligere at lette og styrke sammenhængen mellem den kontrol, der foretages for at spore varer fra IUU-fiskeri, og told- og sundhedskontrollen af fiskevarer, der importeres til EU.

Kommissionen vil også følge op på tilfælde af alvorlige mangler, der er konstateret i forbindelse med medlemsstaternes gennemførelse af kontrol i henhold til fangsttatteringsordningen, og den vil fortsat aktivt vejlede dem med henblik på at opnå en større harmonisering af importkontrollen.

Endelig vil Kommissionen med hensyn til gennemførelsen af IUU-forordningens artikel 39 og 40 for så vidt angår EU-statsborgere, der udøver/støtter IUU-fiskeri, fortsat samarbejde med medlemsstaterne om at **harmonisere** og **lette** de eksisterende procedurer til **identifikation** af sådanne **statsborgere** og **fremme konsekvens** i eventuelle håndhævelsesforanstaltninger på tværs af medlemsstaterne.

b) Uden for EU

Den største udfordring i forbindelse med gennemførelsen af IUU-forordningens eksterne dimension er fortsat at opnå tilstrækkelig **politisk støtte** i partnerlandene til en tilpasning af deres nationale regler til de internationale forpligtelser og til gennemførelsen heraf i praksis.

I RFFO'erne er det fortsat en udfordring for Kommissionen at opnå **enighed** om **foranstaltninger til bekæmpelse af IUU-fiskeri** blandt de kontraherende og samarbejdende ikkekontraherende parter, navnlig hvad angår opførelsen af IUU-fartøjer på de forskellige RFFO'ers lister. Kommissionen har været vidne til stigende **modstand** i de organisationer, hvis beslutningstagning generelt er baseret på konsensus, mod at styrke kontrollen med fiskeriaktiviteterne og forbedre gennemsigtigheden med hensyn til reelt ejerskab af fiskerfartøjer.

Anvendelsen af **bekvemmelighedsflag** kan forhindre flagstaten i at udøve sit ansvar i henhold til folkeretten. Dette spørgsmål har haft høj prioritering i Kommissionens arbejde med tredjelande og er blevet drøftet i de bilaterale IUU-dialoger med flere lande. Kommissionen har iværksat en undersøgelse for at identificere drivkræfterne for de forskellige økonomiske og offentlige aktører, der støtter åbne registre. Der vil i forbindelse med undersøgelsen også blive foretaget en analyse af, hvilke konsekvenser åbne registre har for EU's målsætninger og de internationale regler og rammer på centrale politikområder, herunder fiskeri, god skatteforvaltning, sikkerhed og miljøbeskyttelse, sociale forhold og arbejdsvilkår samt omgåelse af EU's sanktioner.

³⁴ EUT L 280 af 27.10.2009, s. 5.

4. Konklusion

IUU-forordningen har fortsat udgjort en **omfattende og effektiv ramme for bekæmpelsen af IUU-fiskeri** i EU. Dette opnås ved at forhindre, at fiskevarer fra IUU-fiskeri kommer ind på EU-markedet, og ved at styrke indsatsen for at bekæmpe IUU-fiskeri på verdensplan gennem mekanismen for bilaterale dialoger om IUU-fiskeri og i multilaterale fora.

Ordningen med "gule" eller "røde kort", der er fastsat i IUU-forordningen, er blevet et **internationalt anerkendt redskab** til at gøre fremskridt i bekæmpelsen af IUU-fiskeri og tiltrække mere politisk opmærksomhed på dette spørgsmål rundt om i verden.

Tiden er nu inde til at **digitalisere** fangsttetteringsordningen og udnytte dens potentiale til at forhindre, at fiskevarer fra IUU-fiskeri kommer ind på EU-markedet. CATFH kan blive et referencepunkt som et digitalt miljø for fangstdokumentationsordninger og internationale handelsstrømme for fiskevarer på grund af dets webbaserede tilgang og betydelige interoperabilitetspotentiale.

For at opfylde vores forpligtelser i henhold til 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling og reelt anvende en nultolerancetilgang til IUU-fiskeri er det i EU's interesse at fremme fangsttetteringsordningen, ordningen med "gule" eller "røde kort" og systematisk opførelse IUU-fartøjer på de forskellige RFFO'er lister som effektive redskaber til bekæmpelse af IUU-fiskeri. Sideløbende hermed er der også behov for en indsats for at lukke huller i forvaltningen på nationalt og regionalt plan og styrke tredjelandes kapacitet til at bekæmpe IUU-fiskeri.